

Reg-nr

AHE1/19 -

(Täidab KÜSK)

KÜSKi vabauhenduste arenguhüpet ettevalmistava 2019. aasta taotlusvooru TAOTLUSVORM¹

Projekti nimi	Postitee koostöövõrgustiku jätkusuutliku juhtimis- ja finantseerimismudeli väljatöötamine		
Ühingu tegevuspiirkond	Põlva- ja Võrumaa	Projektiperiood	1.08.2019-31.12.2019
Taotleja	MTÜ Postitee	Registrikood	80248139
Veebilehe aadress (millelt avalikkus leiab taotleja kohta infot)	www.postitee.ee	Ühingu e-kiri	info.postitee@gmail.com
Postiaadress	Varbuse, Kanepi vald, 63122 Põlvamaa		
Projektijuhi nimi	Reeli Kork	Tel	521 9018
		E-kiri	reeli.kork@gmail.com

I Projekti eesmärk

Eesmärk sõnastage ühe lausega selgelt ja konkreetselt, millise tulemuseni tahate selle projektiga jõuda
NB! Projekti väljundiks peab olema kas arenguhüppe tegevuskava, ühingute arenguprogramm või äriplaan

Postiteega seotud partnereid ja huvigruppe kaasates on välja töötatud jätkusuutlik juhtimis- ja finantseerimismudel, mis toetab piirkonna eeldusi areneda tugevaks koostöövõrgustikuks.

II Ühingu/ühingute eesmärgid (kuni ½ lk)

Kirjeldage probleemi/probleeme, mille lahendamiseks ühing loodud on (ühingu eesmärgid), nende olulisust ja ulatust lähtuvalt sihtrühmast.

Laiemale sihtrühmale arenguprogrammi väljatöötamise puhul kirjeldage nende ühingute lahendatavaid probleeme ja nende olulisust.

MTÜ Postitee tegevuse põhikirjaliseks eesmärgiks on väärtustada Kagu-Eestis asuva Postitee elu- ja looduskeskkonda ning ajaloo- ja kultuuripärandit; korraldada nimetatud eesmärgi taotlejate füüsiliste ja juriidiliste isikute omavahelist koostööd, algatada nimetatud eesmärkide täitmiseks vastavaid arenguprojekte ning osaleda vastavates arenguprogrammides.

MTÜ Postitee on olnud arvestatavaks partneriks nii KOVidele kui ka riigile, esindades Postitee äärsete elanike ja ettevõtete huvisid, algatanud erinevaid piirkondlikke projekte ning ellu viinud maakonna jaoks olulisi üritusi (vt p III). Ajalooline Postitee on kõigis piirkonnaga seotud arengudokumentides (sh maakonna- ja KOV arengukavad, Kagu-Eesti arengukava jne) esile toodud kui kõrge arengupotentsiaaliga piirkond. MTÜ Postitee on seisnud selle eest, et Maanteeameti, kohalike omavalitsuste, RMK ja Keskkonnaameti huvid põimuksid ka kohalike kogukondade ja huvigruppide huvidega.

¹ Täidetakse vastavalt KÜSKi [vabauhenduste arenguhüpet ettevalmistava 2019. aasta taotlusvooru tingimustele](#)

Postiteel ja selle lähimbruses **toimetab terve galerii värvikaid teenusepakkujaid**: lisaks Eesti Maantee-museumile, Põlva Talurahvamuuseumile ja Teppo lõõtsamuuseumile pakuvad (peamiselt küll suvehooajal) avastamisrõõmu näiteks Karilatsi kalamajand, Viia-Jaani labürintitalu, Metsa talu rododendronite parkmets, Ihamaru mee- ja maitsetaimede õpperada, Kopli taluköögi toidukoolitused ja pühapäevarestod, Varbuse muusikamõisa kontserdid ja salongiõhtud, Kirsi ponitalu ning Alle-Saija teatritalu tegemised, Ridali purilennuklubi huvilennud, Pizza Olive hea renomeega suupisted, Ala Juusa puhkemaja perepuhkused jm. **Kõik need tegevused toetavad elu edenemist maapiirkonnas töökohtade loomise, aga ka positiivse mainega elu- ja puhkekeskkonna arenemise kaudu.**

Piirkonna potentsiaali terviklikuks koostöövõrgustikuks kujunemise **peamiseks piduriks** on olnud **hajaasustuse eripärast tulenev keerukas kommunikatsioon**, samuti **projektipõhisusest tulenev arendustegevuste hüplikkus**. Hetkel **puudub jätkusuutlik juhtimis- ja finantseerimismudel**, mis toetaks kõikide olemasolevate ja võimalike partnerite ning huvigruppide ühist panustamist ja pühendumist. Praegune olukord, mis tugineb peamiselt 1-2 eestvedaja isiklikul, õhinapõhisel entusiasmil, teeb senise juhtimis- ja finantseerimismudeli väga haavatavaks ning ei ole pikas vaates koostöövõrgustiku toimimiseks jätkusuutlik. **Ühingu peaks juhtima rotatsiooni korras ja iga tulevane juht peaks saama eelmise juhi käe all teatud perioodi õppida**. See aitaks vältida juhi läbipõlemist, ei tekiks perioodilisi pause ja ühing oleks tugevam.

III Teave taotleja kohta (kuni 2/3 lk)

Kirjeldage oma ühingu (sh liikmed, võrgustik, struktuur, juhtimine).

Millist lisaväärtust ja mõju just teie organisatsioon loob?

Mis on teie senise tegevuse olulisemad verstapostid sihtrühma probleemide lahendamises?

Kuidas olete mõõtnud ühingu tegevuse mõju ja milline on see seni olnud?

MTÜ Postitee on 2007. aastal loodud kohalikke elanikke ja ettevõtjaid ühendav vabaühendus, kuhu 2019. aasta veebruarikuu seisuga kuulub 16 liiget nii Kanepi, Põlva kui Võru vallast (Põlva ja Võru maakond). Ühingu liikmete hulka kuulub nii ettevõtjaid kui kohaliku elu aktiviste, ligi poolte ühingu liikmete püsiv elu- ja/või töökoht asub Tartus või kaugemalgi. MTÜ Postiteel on 3-liikmeline juhatus, kes tegutseb n.ö õhinapõhiselt (ei tasustata). Lisainfo: www.postitee.ee

MTÜ Postitee pole ühegi äriühingu otsese mõju all ning selle liikmete hulka ei kuulu KOV-id ega teised avaliku sektori juriidilised isikud. **Ühingul on sisemist potentsiaali kasvada nii uute teenusepakkujate kui külaseltside jt huvigruppide kaasamise kaudu**. MTÜ Postitee kui institutsioon on erinevate projektide kaudu olnud arvestatav partner KOV-idele ja tee arendusega seotud ametitele (Maanteeamet, Keskkonnaamet, RMK jt), ning seda koostööd soovitakse kõikide osapoolte poolt ka jätkata.

Ühingu tegevused on olnud valdavalt projektipõhised. Mõned näited: **2007.-2008. aastal** korraldatud Postibussi reiseid (põhjaliku kultuuri- ja loodusharidusliku giidiprogrammiga ekskursioonid) aitasid kaasa piirkonna mainekujundusele; **2008.-2009. aastal** rajatud unikaalne, puidust viidasüsteem (nn Postitee triibulised viiad) pälvis Vabariigi Presidendi tunnustuse Kauni Eesti Kodu konkursil; **2013. aastal** viidi uuele platvormile kodulehekülj ja Postitee ühte olulisemasse sõlmpunkti Ihamarus püstitati Mati Karmini autoriteos, skulptuur "Rändaja" (Lõuna-Eesti Turismi tunnustus kui Aasta tegu); kahel suvel korraldati Postitee ettevõtjaid kaasavad ja tutvustavad perepäevad "Postitee Pillerkaar" (pälvis 2013. aastal Põlvamaa aasta parima koostööprojekti tunnustuse). Lisaks uuendati ettevõtete, omavalitsuste, muuseumite ja RMK kaasabil täielikult kõik trassil paiknevad välikaardid ja infotahvlid.

2015.-2016. aastal osales MTÜ Postitee Eesti Kunstiakadeemia maastikuarhitektuuri tudengite koostööprojekti "Pausid Postiteel", mille tulemusel sündisid põnevad ja innovaatilised väikevormide ideed (puhkekohad, vaateplatvormid). Tudengitöödest (eskiisidest) valmis ka rändnäitus, ning **nende väljaehitamine (a'la RMK metsaruuporid) võiks olla põnevaks väljakutseks lähitulevikus**. Seda huvi on üles näidanud nii Maanteeamet, RMK kui ka KOV-id. Vt ka: <http://www.postitee.ee/kogukonnale/27-11-15-arenguseminar>

2016.-2018. aastal korraldati koostöös Eesti Maantee-museumiga **Kagu-Eesti eelarvamusfestival**, mis tänavu

pälvis ka Rahandusministeeriumi "Regionaalmaasika" tunnustuse. Lisaks osaleti 2017. aastal aktiivselt Postitee viidasüsteemi korrastamise projekti ettevalmistamisel ja elluviimisel. Samasse perioodi jääb osalemine Postitee keskkonnakomisjoni töös, kuhu teiste osapooltena kuuluvad Maanteeamet, Keskkonnaamet, RMK ja kohalikud omavalitsused. **2019. aasta veebruaris** toimus Postitee koostöökonverents, mille raames tutvustati ka 2017.-2018 koos käinud keskkonnakomisjoni töö tulemusi.

Ühingu tegevuse mõju

MTÜ Postitee kui institutsioon on arvestatav, piirkonna huvigruppe esindav partner nii kohalikes kui riiklikes arengukavades, Postitee keskkonnakomisjonis jm. Ühing on hea mainega ja piirkonnas tuntud. Ühingu eestvedamisel on toimunud suure kõlapinnaga eelarvamusfestivalid (600-800 osalejat, üle 100 meediakajastuse ja referentsi), mis on tõstnud piirkonna tuntust ja ühingu mainet arvestatava partnerina.

Ühingu tegevuse mõju on mõõdetav ka piirkonda lisandunud uute teenusepakkujate ja teenuste arvu, ühingu liikmete arvu ning ühisprojektides osalevate partnerite arvu muutusega. Nii on perioodil 2010-2018 lisandunud piirkonda ligi 10 uut teenusepakkujat (sh Metsa talu, Kirsi ponitalu, Viia-Jaani labürinditalu jt), mis on piirkonna hõredat asustust arvestades märkimisväärne number.

Ühisprojektidesse (nt piirkonna kaartide ja viitade uuendamine, Postitee Pillerkaare teemapäevad, eksklusiivsed ringreisid jms) on samuti kaasatud suur osa teenusepakkujatest, aga ka piirkonna avalik-õiguslikud institutsioonid (sh vallad, Maanteeamet, Keskkonnaamet, RMK jt).

MTÜ on aktiivselt seisnud ajaloolise Postitee autentsuse eest. Väga oluline tähis piirkonna ajaloos on, et MTÜ Postitee ja Eesti Maanteemuuseumi initsiatiivil valmistati ette ja allkirjastati 2019. aasta veebruaris **ühiste kavatsuste protokoll Postitee korrashoiuks ja arendamiseks, mille allkirjastasid MTÜ Postitee juhatuse esimees, Maanteeameti peadirektor, KOV-id, Keskkonnaamet ja RMK.**

Vt: <https://www.postitee.ee/yhiste-kavatsuste-protokoll-2019>

IV Millisele ühingu arengut ettevalmistavale tegevusele selle projekti raames keskendute ja millest on tingitud vajadus?

Projekti raames toimub **ühingu jätkusuutliku juhtimis- ja finantseerimismudeli (arenguhüppe põhiprojektiks vajaliku tegevuskava) väljatöötamine.**

Jätkusuutliku juhtimismudeli all peame silmas paradigmat, mis hõlmab nii **ühingu sise- kui väliskommunikatsiooni korraldamist**, aga ka **juhatuse töö korraldamist**. Tõenäoliselt ei hakka ühingu juhtimine lähiajal (vähemalt ei ole seda praegu ette näha) olema kellegi täiskohaga töö, küll aga on Eestiski häid näiteid **mittetulundusühingute juhtimismudelitest**, mis kasutavad **nn rotatsiooni põhimõtet** (nt on juhatuses 5-7 liiget, kellest omakorda üks võtab juhatuse esimehe vastutuse 2 aastaks, seejärel annab teatepulga üle järgmisele jne. Nii maandatakse ühe õhinapõhise liidri läbipõlemise riski).

Hajaasustuse eripärast ja suure osa MTÜ Postitee liikmete püsielukohast tuleneva **sisekommunikatsiooni korraldamine** vajab teistsugust lähenemist, kui nt linnaasumis. Inimeste tööruutmid on väga erinevad - nt sobiksid füüsiliste kokkusaamist/koosolekute pidamiseks KOV-idele, muuseumitele jt avaliku sektori esindajatele pigem tööpäevad; teenusepakkujatele, kes oma käivad põhitööl ja elavad Tartus, Põlvas või kaugemalgi - pigem õhtud ja nädalavahetused. Üheks lahenduseks võiks olla kasutada koosolekute läbiviimiseks kaasaegseid IT-rakendusi nagu Skype-koosolekud, Drive-foorumid jms.

Jätkusuutliku finantseerimismudeli all peetakse silmas paradigmat, mis hõlmab **koostööd avaliku sektoriga** (nt millist KOV-ile vajalikkude avalikkude teenust saab ühing pakkuda, see tähendab mõistagi ka taotlust avaliku sektori rahastustele), aga ka **teenuste paketti, mida ühing oma majandamiseks suudaks pakkuda** (nt pakettreiside koostamine ja korraldamine, koolitused, ühisturundus, piirkonna sümboolikaga meenete väljatöötamine ja turustamine jms).

Ühingu jätkusuutliku juhtimis- ja finantseerimismudeli väljatöötamiseks kasutame järgmisi meetodeid:

1. **Fookusgrupi intervjuu.** Fookusgrupi intervjuu erinevate osapooltega, kes on Postitee arenguga seotud (piirnevad omavalitsused, seotud riigiasutused, maakondlikud arendusorganisatsioonid jm huvigrupid). Fookusgrupi intervjuu käigus selgitatakse välja **eelkõige avaliku sektori poolsete huvigruppide ootused** Postitee arengule ja MTÜ Postiteele rollile selles, ning nägemus Postitee arengupotentsiaalset. Projekti jooksul toimub üks fookusgrupi intervjuu
2. **Töötoad.** Töötubasid toimub projekti jooksul **kolm**. Igal töötoal on oma selge fookus, mis võtab arvesse eelmistel kordadel tehtud töö ning on selle edasiarenduseks. Töötubades osalevad Postitee lähiümbruses tegutsevad teenusepakkujad ja võimalikud uued kaasatavad partnerid, kes soovivad osaleda ja panustada Postitee arendamisesse. Töötubade läbiviimisel hoitakse fookust toimiva juhtimis- ja finantseerimismudeli väljatöötamisel. Selleks kasutatakse erinevaid kaasava arutelu juhtimise meetodeid ja tööviise. Meetodite valikul peetakse silmas ka seda, et aruteludeks loodav keskkond oleks partnerite vahelist koostööd toetav.

Võttes arvesse MTÜ Postitee võrgustiku eripära (hajaasustus, liikuva eluviisiga inimesed, osad neist ei ela püsivalt Postitee piirkonnas jne) **viiakse üks töötuba läbi virtuaalselt, nn pilootprojektina.** Selleks kaasatakse ekspert, kes aitab välja töötada spetsiaalselt (Postitee ühingu) sihtgrupile sobiva meetodika. Töötoa kaudu testitakse virtuaalse koostöömudeli sobivust ja ühtlasi arutletakse sisuliselt organisatsiooni arengu üle.

Töötubades käsitletavat teemat on järgmised (võivad täpsustuda tulenevalt fookusgrupi intervjuude tulemustest):

- **Hetkeolukorra kaardistus ja analüüs.** Eeltöö raames kaardistab tänase olukorra ekspert koos MTÜ Postitee juhatajaga. Võttes aluseks eeltöö ja fookusgrupi intervjuude tulemused, analüüsitakse tänast hetkeolukorda koos töötoas osalejatega ning püstitatakse kõige olulisemad teemad ja arenguülesanded. Tegevus on vajalik ühise lähtekoha ja postitsiooni loomiseks, ühtsete arusaamade tekkimiseks ja selgitamiseks.
- **Tänase juhtimis- ja finantseerimismudeli kitsaskohad, erinevad võimalikud juhtimis- ja finantseerimismudelid koostöövõrgustikus.** Parimate praktikatega tutvumine erinevate koostöövõrgustike juhtimisel. Mudelite analüüsimine Postitee kontekstis. Sobiva juhtimisviisi ja finantseerimismudeli väljavalimine (väljatöötamine) ja/või kohandamine Postitee eripäraga.
- **Koostööd toetavad väärtused ja põhimõtted. Infovahetus kui juhtimise tööriist.** Juhtimismudeli ellurakendamiseks lepatakse kokku põhimõtted ja peamised väärtused, mida koostöö tegemisel arvestatakse. Samuti infovahetuse kanalid ja viisid, tagamaks erinevate partnerite informeeritus ja kaasatus.
- **Kokkuvõttev töötuba,** mille raames tehakse kokkuvõttes tehtud tööst käesoleva projekti raames ja tutvustatakse valminud tegevuskava (eelnevalt saadetakse tegevuskava osapooltele muudatusettepanekute tegemiseks).

V Projekti tegevuskava		
Aeg (kuu täpsusega)	Tegevus	Tegevuse sisu kirjeldus (mida teete, kellega koostöös/kellele suunatult, kus?)
August 2019	Fookusgrupi uuring	Fookusgrupi intervjuu käigus selgitatakse välja avaliku sektori poolsete huvigruppide ootused Postitee arengule ning arengupotentsiaal nende nägemuses. Osalevad: Võru, Põlva ja Kanepi valla arendusjuhid; Maanteeameti, Keskkonnaameti ja RMK valdkonnajuhid; Võru- ja Põlvamaa arenduskeskuste valdkonnajuhid ja/või -spetsialistid; regionaal- ja/või maaeluministeriumi esindajad vm. Tulemus: Fookusgrupi intervjuu on läbi viidud, analüüsitud ning tulemused on kirjeldatud kokkuvõttena.

September 2019	1. töötuba	<p>Töötoa teema: Hetkeolukorra analüüs. Tuginedes eeltööle ja fookusgrupi intervjuude tulemustele analüüsitakse tänast hetkeolukorda koos töötoas osalejatega ning püstitatakse kõige olulisemad teemad ja arenguülesanded</p> <p>Osalevad: Postitee ja lähiümbruse teenusepakkujad, u 15 osalejat.</p> <p>Tulemus: Kaardistatud on erinevaid osapooli kaasates hetkeolukord ja püstitatud peamised arenguülesanded. Tulemused on kirjeldatud kokkuvõttena (või visuaalina).</p>
November 2019	2. töötuba	<p>Töötoa teema: erinevate võimalike juhtimis- ja finantseerimismudelte analüüs koostöövõrgustikus.</p> <p>Töötuba viiakse läbi virtuaalselt, testimaks tehnoloogilisi lahendusi organisatsiooni- ja võrgustikutöö edasisel korraldamisel.</p> <p>Osalevad: Postitee ja lähiümbruse teenusepakkujad, parimate praktikate kaasamine, u 7 osalejat.</p> <p>Tulemus: Arutelude tulemusena on kirjeldatud Postiteele sobiv, jätkusuutlik juhtimis- ja finantseerimismudel.</p>
November 2019	3. töötuba	<p>Töötoa teema: Koostööd toetavad väärtused ja põhimõtted. Lähiaja tegevuskava koos ajakavaga.</p> <p>Osalevad: Postitee ja lähiümbruse teenusepakkujad, u 20 osalejat.</p> <p>Tulemus: Kokku on lepitud ühised väärtused ja põhimõtted, millest lähtutakse koostöö tegemisel, võrgustiku juhtimisel ja infovahetuse korraldamisel. Arutelude tulemused on kirjeldatud kokkuvõttena ning tegevuskava juurde vormistatakse ajakava.</p>

VI Projekti meeskond ja osapooled

Kes projekti ellu viivad ja mis on nende rolliks?

Kuidas on kaasatud sihtrühm, teised võimalikud seotud osapooled (nt vabatahtlikud, partnerid)?

Kui projekti on kaasatud väljastpoolt arenguekspert, siis kirjeldage ka tema rolli. Kui välist eksperti ei ole kaasatud, siis põhjendage, miks tema kaasamine ei ole vajalik.

Projekti elluviimise eest vastutab MTÜ Postitee juhatus. Hetkel on juhatuses kolm liiget, kes moodustavad projekti tuumikmeeskonna. Juhatus omavaheline suhtlemine, aruandlus ühingu liikmetele ja huvitatud osapooltele toimub täna peamiselt meili teel või kasutades teisi interaktiivseid kanaleid (Skype, GoogleDrive, Facebook, koduleht).

Käesoleva projekti juht on MTÜ Postitee juhatuse liige **Reeli Kork**, kelle ülesandeks on lisaks projekti dokumentatsiooni ja aruandluse korraldamisele ka muude projekti elluviimisega seotud tehniliste küsimuste lahendamine, sh inimeste kokkukutsumine töötubadesse ja fookusgrupi intervjuude jaoks, ruumide tehniline korraldamine jne. Reeli Kork on MTÜ Postitee asutajaliige, kellel on 12 aastat Postitee arendamise kogemust. Reeli on põhitöökoha kaudu seotud Eesti Maanteemuuseumiga.

Projekti elluviimine toimub töötubade ja fookusgrupi uuringute vormis. **Sihtrühmade ja seotud osapoolte kaasatus** projekti tegevustesse on projekti otseseks sisuks.

Projekti meeskonda kaasatakse **ekspertina Mai Timmi**, kelle ülesandeks on kogu protsessi meetodiline ettevalmistamine ja läbiviimine (fookusgrupi intervjuu ja kolm töötuba). Mai Timmi on olnud seotud kolmanda sektori organisatsioonide arendamisega alates 2005. aastast. Ta on toetanud erinevaid vabauhendusi arengukavade, arengusuundade väljatöötamisel (nt Eesti Kultuuriseltside Ühendus, Antsla valla kultuuri- ja spordi arengusuund, Osula külaseltsi arengukava, Tallinna Rahvaulikooli arengukava protsess jne). Täna hetkel on Mai kaasatud riikliku tasandi täiskasvanuhariduse strateegia 2035 koostamise protsessi. Ta on täiskasvanute koolitaja (kutse tase 7) ja suhtlemistreener. Mai kuulub KÜSK poolt soovitatavate arenguekspertide nimistusse.